

LLIÇONS DEL GRAN ANY

Lev Trotski

(*Novi Mir*, 20 gener de 1917)

Versió catalana feta per Alejo Martínez des de: "Lecciones del gran año", en 1917. *Escritos en la revolución*, Centro de Estudios, investigaciones y publicaciones "León Trotsky", Buenos Aires, 2007, pàgines 25-29.

Els aniversaris revolucionaris no són només dies per a commemorar, són dies per a treure lliçons de les experiències revolucionàries. Especialment per a nosaltres, els russos. La nostra història és pobre. La nostra anomenada "originalitat nacional" està composta en gran part de pobresa, grolleria, incapacitat i endarreriment. Fou la Revolució de 1905 la que obrí primer davant nosaltres la gran autopista del progrés polític. El 9 de gener, l'obrer de Petersburg trucà a la porta gran del Palau d'Hivern. El 9 de gener tot el poble rus trucà a la porta gran de la història.

El conserge reial no respongué a la trucada. Nou mesos després, no obstant això, el 17 d'octubre, es veié obligat a obrir la pesant porta gran de l'absolutisme. No importaren tots els esforços de la burocràcia, una petita esquerda quedà oberta per a sempre.

La revolució fou derrotada. Ara la dirigeixen les mateixes velles forces i gairebé les mateixes figures que governaven Rússia dotze anys enrere.

Però, sense cap dubte, la revolució ha canviat a Rússia. El regne de l'estancament, la servitud, el vodka i la humilitat ha esdevingut el regne de la fermentació, el criticisme, la lluita. On una vegada hi havia una massa amorfa (el poble impersonal amorf, la "Santa Rússia") ara les classes socials s'oposen conscientment unes a altres, han sorgit partits polítics, cadascun amb el seu programa i mètodes de lluita. El 9 de gener obre una nova història russa.

És una línia marcada per la sang del poble. No hi ha marxa enrere en aquesta línia vers la Rússia asiàtica, les maleïdes pràctiques de les generacions anteriors. No hi ha tornada. No l'haurà mai.

No fou la burgesia liberal, ni els grups democràtics de la baixa burgesia, ni els intel·lectuals radicals, ni els milions de camperols russos, sinó el *proletariat rus* qui ha començat amb la seua lluita la nova era en la història de Rússia. Açò és elemental. Basant-s'hi, nosaltres els socialdemòcrates hem construït les nostres concepcions i les nostres tàctiques.

El 9 de gener, fou el capellà Gapon (figura fantàstica, combinació d'aventurer, entusiasta histèric i impostor) qui es posà al capdavant dels obrers de Petersburg. La seua sotana de capellà fou l'últim lligam que connectà llavors als obrers amb el passat, amb la "Santa Rússia". Nou mesos després, en el curs de la vaga d'octubre (la major vaga política que haja vist la història), estava al capdavant dels obrers de Petersburg l'organització d'autogovern que ells mateixos havien elegit: el soviet de diputats obrers. Contenia molts dels obrers que havien estat entre la gent de Gapon. Nou mesos de revolució havien fet

créixer a aqueixos homes com feren créixer a tota la classe obrera que el soviets representava.

En el primer període de la revolució, les activitats del proletariat eren vistes amb simpatia, inclusivament eren recolzades per la societat liberal. Els Miliukov esperaven que el proletariat colpegés l'absolutisme i el fes inclinar-se a un compromís amb la burgesia. No obstant això, l'absolutisme, que durant segles fou l'únic amo del poble, no tenia desitjos de compartir el seu poder amb els partits liberals. A l'octubre de 1905, la burgesia aprengué que no podia obtenir el poder abans que es trenqués la columna vertebral del tsarisme. Aquesta beneïda qüestió podria ésser assolida, evidentment, només per una revolució victoriosa. Però la revolució posà la classe obrera en el primer pla, la uní i solidificà no sols en la seua lluita contra el tsarisme, sinó en la seua lluita contra el capital. El resultat fou que cada nou pas revolucionari del proletariat a l'octubre, novembre i desembre (el temps del soviets), mogué els liberals cada vegada més en la direcció de la monarquia. Les esperances de cooperació revolucionària entre la burgesia i el proletariat esdevingueren una utopia sense esperança. Aquells que no ho veieren aleshores i no ho compregueren després, aquells que encara somien amb un aixecament "nacional" contra el tsarisme, no entenen la revolució. Per a ells la lluita de classes és un llibre tancat.

A finals de 1905, la qüestió es féu aguda. La monarquia havia après a través de l'experiència que la burgesia no recolzaria el proletariat en la batalla decisiva. La monarquia decidí llavors moure's contra el proletariat amb totes les seues forces. Els dies sagnants de desembre se succeïren. El consell de diputats obrers fou arrestat pel Regiment Ismailovski que romaní lleial al tsarisme. La resposta del proletariat fou immediata: la vaga a Petersburg, la insurrecció a Moscou, els tempestuosos moviments revolucionaris en tots els centres industrials, la insurrecció del Caucas i les províncies letones.

El moviment revolucionari fou aixafat. Molts pobres "socialistes", ràpidament, tragueren la conclusió de les nostres derrotes de desembre que una revolució a Rússia era impossible sense el suport de la burgesia. Si açò fos veritat, només significaria que una revolució en Rússia és impossible.

La nostra *alta burgesia industrial*, l'única classe que posseeix poder real, està separada del proletariat per una barrera insuperable d'odi de classe, i necessita la monarquia com a pilar de l'ordre. Els Gutxkov, Krestovnikov i Ryabutxinski no poden deixar de veure en el proletariat el seu enemic mortal.

La nostra *burgesia industrial i comercial*, mitjana i baixa, ocupa un lloc insignificant en la vida econòmica del país, i està enredada en la xarxa del capital. Els Miliukov, dirigents de les classes mitjanes baixes, tenen èxit en la mesura que representen els interessos de l'alta burgesia. Aquesta és la raó per la qual el líder cadet anomenà a l'estendard revolucionari un "drap roig"; és per això que declararà, després del començament de la guerra, que si era necessària una revolució per a assegurar la victòria sobre Alemanya, preferiria que no hi hagués cap victòria.

El nostre *camperolat* ocupa un immens lloc en la vida russa. En 1905, fou commogut fins a les seues arrels més profundes. Els camperols foragitaven els seus senyors, calaven foc a les hisendes, prenien la terra dels grans terratinents. Sí, la maledicció del camperolat és que està escampat, desunit, endarrerit. És més, els interessos dels distints grups camperols no coincideixen. Els camperols s'aixecaren i lluitaren amb feresa contra els seus esclavistes locals, no obstant això es detingueren amb reverència davant l'esclavista de tota Rússia. Els fills dels camperols en l'exèrcit no entengueren que els obrers estaven vessant la seua sang no sols per ells, sinó també pels camperols. L'exèrcit fou una obedient ferramenta en mans del tsarisme. Aixafà la revolució obrera al desembre de 1905.

Qui reflexione sobre les experiències de 1905, qui dibuixe una línia des d'aquell any fins al present, comprèn fins a quin punt els desitjos dels nostres socialpatriotes, de cooperació revolucionària entre el proletariat i la burgesia liberal, són totalment quimèrics i lamentables.

Durant els darrers dotze anys el gran capital ha realitzat grans conquestes en Rússia. La mitjana i baixa burgesia s'ha fet encara més dependent dels bancs i trusts. La classe obrera (que ha crescut en nombre des de 1905), ara està separada de la burgesia per un abisme més profund. Si la revolució "nacional" fou un fracàs dotze anys enrere, hi ha encara menys esperances que esclate en el present.

És veritat que en els últims anys el nivell cultural i polític dels camperols ha augmentat. No obstant això, tenen menys fonament les esperances en el rol revolucionari dels camperols que fa dotze anys.

L'únic aliat real del proletariat urbà és l'estrat del proletariat i semiproletariat de l'aldea.

Però un escèptic pot preguntar, "hi ha alguna esperança en una revolució victoriosa a Rússia sota aquestes circumstàncies?"

És una pregunta particular. Des de les columnes de *Novi Mir* ens esforcem en demostrar que les esperances existeixen i tenen bases sòlides. Però quelcom està clar: si arriba una revolució, no serà el resultat de la cooperació entre el capital i el treball. L'experiència de 1905 mostra que aquesta és una miserable utopia. Familiaritzar-se amb aqueixes experiències, estudiar-les, és el deure de cada obrer pensant que estiga ansiós per evitar els tràgics errors. És en aquest sentit que hem dit que els aniversaris revolucionaris no sols són dies per a commemorar, sinó dies per a treure lliçons de les experiències revolucionàries.